

I. Subiectele generale pentru examenul de calificare al experților judiciari (legislație și expertologie)

1. Instituțiile de expertiză judiciară din R. Moldova.
2. Participanții la expertiză judiciară. Competența și obligațiile lor.
3. Noțiunea și cerințele înaintate față de “obiectul expertizei”.
4. Obiectele expertizei judiciare. Clasificarea lor.
5. Noțiune de cunoștințe speciale în procesul judiciar.
6. Identificarea și diagnosticarea criminalistică. Noțiuni, etape, principii.
7. Condițiile legale care exclud participarea persoanei în calitate de expert.
8. Drepturile și obligațiile expertului.
9. Noțiunea de expert și cerințele înaintate față de el.
10. Noțiunea și specificul expertizei complexe și a celei efectuate în comisie.
11. Esența și particularitățile numirii și efectuării expertizei în comisie.
12. Esența și particularitățile numirii și efectuării expertizei complexe.
13. Esența și particularitățile numirii și efectuării expertizei suplimentare.
14. Esența și particularitățile numirii și efectuării expertizei repetate.
15. Clasificarea expertizelor judiciare.
16. Noțiuni despre metodica generală de efectuare a expertizelor judiciare.
17. Metodicele tip și metodicele speciale. Caracteristicile și structura lor.
18. Expertiza judiciară cu multe obiecte, particularitățile metodicii de efectuare a expertizelor cu multe obiecte.
19. Premisele ordonării expertizei.
20. Noțiunea și caracteristica concluziilor expertului.
21. Sarcinile și metodica expertizei judiciare.
22. Noțiunea, obiectul și specificul expertizei judiciare.
23. Cerințe generale procesuale referitoare la numirea expertizei.
24. Caracteristica și structura ordonanței de numire a expertizei.
25. Limitele competenței și îndatoririle persoanelor ce numesc expertiza.
26. Drepturile și obligațiile învinuitului ca subiect al expertizei judiciare.
27. Condițiile legale care exclud participarea persoanei în calitate de expert.
28. Cerințele generale procesuale referitoare la numirea expertizei.
29. Aprecierea concluziilor expertului.
30. Audierea expertului în cadrul dezbaterilor judiciare.
31. Audierea expertului în cadrul cercetării prealabile.
32. Părțile componente ale raportului de expertiză.
33. Concluziile expertului ca sursă de probă.
34. Efectuarea expertizei în afara instituțiilor de expertiză.
35. Efectuarea expertizei în cadrul instituțiilor de expertiză.
36. Numirea expertizei în cazurile civile.
37. Numirea expertizei în cadrul dezbaterilor judiciare (pe dosare penale).
38. Numirea expertizei în cadrul procesului penal.
39. Cerințe generale referitoare la numirea expertizei.

40. Caracteristica și structura ordonanței de numire a expertizei.
41. Limitele competenței și îndatoririlor persoanelor ce numesc expertiza.
42. Noțiunea și specificul expertizei complexe și a celei efectuate în comisie.
43. Cerințele față de limbaj la întocmirea raportului de expertiză.
44. Argumentarea științifică în expertiza judiciară. Tipurile de argumentări ale concluziilor.
45. Stagiul profesional și calificarea experților judiciari
46. Păstrarea rapoartelor de expertiză,
47. Accesul la informație, confidențialitatea informației în cadrul efectuării expertizei judiciare
48. Pregătirea profesională, evaluarea performanțelor experților judiciari
49. Normele privind birourile de expertiză judiciară
50. Sesizările privind activitatea expertului judiciar și examinarea sesizărilor.
51. Principiile de activitate în domeniul expertizei judiciare.

I. Subiectele pentru examenul de calificare

la specialitatea de expertiză, cod 6.01 - Expertiza tehnică a documentelor

1. Identificarea criminalistică și diagnostică.

1.1. Premisele științifice ale identificării.

1.2. Obiectul, subiectul și formele identificării. Diagnosticarea criminalistică. Etapele.”

1.3. Noțiunea și clasificarea caracteristicilor de identificare.

1.4. Etapele și metodele identificării. Diagnostica criminalistică.

2. Introducerea în obiectul „Expertiza tehnică a documentelor”.

2.1. Scurt istoric despre dezvoltarea expertizei tehnice a documentelor.

2.2. Noțiunea expertizei tehnice a recuzitelor documentelor.

2.3. Sarcinile expertizei tehnice a documentelor. Sarcinile de diagnostică și de identificare.

2.4. Caracteristica obiectelor expertizei tehnice a documentelor. Documentul și recuzitele lui.

2.5. Regulile de manipulare cu documentele-probe materiale.

2.6. Importanța expertizei tehnice a documentelor în activitatea de investigație operativă,

de urmărire penală și administrativă a organelor afacerilor interne.

3. Expertiza blanchetelor documentelor.

3.1 Date despre imprimarea poligrafică.

3.2 Noțiunea și mijloacele de poligrafie. Tipurile principale ale formelor de tipar: înaltă, adâncă, offset, serigrafie.

3.3 Metodica cercetării criminalistice a blanchetelor documentelor. Examinarea prealabilă,

separată și comparativă.

3.4 Mijloacele și metodele tehnico-științifice folosite la efectuarea expertizei.

3.5 Aprecierea rezultatelor cercetării. Întocmirea concluziilor și întocmirea planșelor fotografice.

3.6 Cele mai răspândite metode de falsificare a documentelor și indicii, ce denotă falsificarea lor.

4. Expertiza impresiunilor de șampilă.

4.1 Noțiunea și tipurile ștampilelor.

4.2 Date despre tehnologia de confecționare a lor. Indicii ștampilelor confecționate în conformitate cu normele tehnologice.

4.3 Metodele falsificării ștampilelor și impresiunii lor. Indicii, care indică falsificarea lor.

4.4 Metodica de cercetare a impresiunilor de șampilă, întrebările care rezolvă expertiza impresiunilor de șampilă.

4.5 Mijloacele și metodele tehnice, folosite la cercetarea impresiunilor de șampilă.

4.6 Întocmirea concluziilor și întocmirea planșelor fotografice.

5. Expertiza textelor dactilografiate.

5.1 Informație generală despre construcția mașinilor de scris.

5.2 Caracteristicile identificatoare ale mașinilor de scris, care se reflectă în textele dactilografiate.

5.3 Întrebările rezolvate de expertiza textelor dactilografiate. Unele întrebări diagnostice și de situație în cercetarea textelor dactilografiate.

5.4 Metodica identificării mașinilor dactilografice după textul dactilografiat.

5.5 Stabilirea apartenenței de grupă ale mașinilor de dactilografiat în căutarea acestora după textul dactilografic.

5.6 Întocmirea concluziilor, întocmirea planșelor fotografice.

6. Bazele expertizei tehnice a documentelor, executate cu utilizarea mijloacelor poligrafice și tehnicii de birou.

6.1. Particularitățile și clasificarea imprimantelor și altor utilaje de birou, care prezintă importanță din punct de vedere criminalistice.

6.2. Examinarea documentelor executate cu imprimante și altă tehnică de birou la desfășurarea acțiunilor de urmărire penală și măsurilor speciale de investigații.

7. Expertiza documentelor cu scopul stabilirii modificărilor parțiale ale conținutului lor inițial.
  - 7.1 Noțiunea și metodele modificărilor parțiale a documentelor.
  - 7.2 Cercetarea documentelor, modificate prin nimicirea parțială a înscrierilor. Semnele, ce indică ștergerea, decuparea, spălarea.
  - 7.3 Cercetarea documentelor, modificate prin adăugarea și transformarea semnelor. Schimbul unor părți ale documentelor.
  - 7.4 Metodica cercetării documentelor cu conținut inițial schimbat. Procedeele și metodele depistării indicilor modificării conținutului inițial ale documentului.
  - 7.5 Executarea rapoartelor de expertiză și îndeplinirii planșelor fotografice.
8. Stabilirea conținutului documentelor.
  - 8.1 Cercetarea textelor documentelor greu de citit și neclare (slab vizibile): acoperite (vopsite, șterse) sau textelor decolorate; textelor, formate din hașuri apăsate sau formate prin hîrtia indigo; decolorate sub acțiunea temperaturilor înalte.
  - 8.2 Restabilirea documentelor rupte, boțite, arse etc. Depistarea scrisului mascat și înscrierilor cifrate.
  - 8.3 Metodica expertizei la stabilirea conținutului documentelor.
  - 8.4 Metodele fotografice, fizice, chimice și alte, folosite la citirea textelor neclare (slab vizibile).
  - 8.5 Regulile de comportare cu astfel de documente.
  - 8.6 Executarea raportului de expertiză și întocmirea planșelor fotografice.
9. Expertiza tehnico-criminalistică a semnăturilor.
  - 9.1. Noțiunea și metodele falsificării tehnice a semnăturilor. Indicii, care arată falsificarea lor. Întrebările rezolvate de expertiză.
  - 9.2. Metodica expertizei tehnico-criminalistice a semnăturilor. Mijloacele și metodele tehnico-științifice de cercetare în razele spectrului invizibil; metodele fotografice a stabilirii și fixării falsului semnăturilor. Întocmirea concluziilor, îndeplinirea tabelelor fotografice.
10. Scopurile examinării de diagnostică criminalistică;
11. Reproducerea falsului executat prin copiere;
12. Elemente care atestă falsul executat prin copiere cu ajutorul hîrtiei copiative

Lista subiectelor pentru sarcini practice la examenul de calificare pentru specialitatea de expertiză, cod 6.01

Subiectul nr.1 Identificarea metodei de imprimare a textelor.

Se prezintă două texte imprimate pe file albe din hârtie, examenatul determină metoda

tiparului și înscrie în formular răspunsul.

Subiectul nr.2 Identificarea metodei de executare a semnăturilor.

Se prezintă două semnături pe file albe din hârtie, examenatul determină metoda de

executare și înscrie în formular răspunsul.

Subiectul nr.3 Identificarea corespunderii documentelor (tipizate) cu elemente de protecție celor autentice.

Se prezintă trei bancnote de același tip de valută, în set una este autentică, examenatul

determină care bancnotă corespunde /nu corespunde și înscrie în formular răspunsul.